

VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉ NARIADENIE

č. 1/2020

o podmienkach poskytovania opatrovateľskej a sociálnej služby v obci Zemplínske Hámre

VZN č. 1/2020

Návrh VZN vyvesený dňa: 27. 11. 2020

Zvesený dňa: 14. 12. 2020

VZN bolo schválené Obecným zastupiteľstvom v Zemplínskych Hámroch, dňa 14. 12. 2020
Uznesením č. 38/2020.

Schválené VZN vyvesené na úradnej tabuli v obci dňa: 15. 12. 2020

Zvesené z úradnej tabule dňa: 31. 12. 2020

VZN č. 1/2020 nadobúda účinnosť dňa: 01. 01. 2021

Obecné zastupiteľstvo v obci Zemplínske Hámre, na základe § 6 ods. 1, písm. f a g zákona NR SR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a ustanovenia § 41 zákona NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o sociálnych službách) prijalo Všeobecne záväzné nariadenie č. 1/2020:

§ 1

Úvodné ustanovenia

1. Všeobecne záväzné nariadenie (ďalej len VZN) ustanovuje podmienky, na základe ktorých obec Zemplínske Hámre pri výkone samosprávnej pôsobnosti rozhoduje o poskytovaní opatrovateľskej služby občanom obce Zemplínske Hámre.
2. Obec Zemplínske Hámre na svojom území poskytuje tieto sociálne služby:
 - a) sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dôchodkového veku – opatrovateľskú službu.
 - b) poskytovanie ďalších sociálnych služieb u iného verejného poskytovateľa sociálnej služby, ak nemôže poskytnúť sociálnu službu, a ak s tým fyzická osoba, ktorá žiada o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby súhlasí, alebo zabezpečí poskytovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa.

§ 2

Opatrovateľská služba

1. Opatrovateľskú službu možno poskytovať v zmysle § 41 zákona NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o sociálnych službách) fyzickej osobe, ktorá má trvalý pobyt na území obce Zemplínske Hámre a ktorá:
 - a) je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II. podľa prílohy č. 3 zákona o sociálnych službách,
 - b) je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a pri základných sociálnych aktivitách (§ 6 zákona).
2. Odkázanosť fyzickej osoby s nepriaznivým zdravotným stavom na pomoc inej fyzickej osoby a na opatrovateľskú službu sa zisťuje posudkovou činnosťou (§ 4 zákona).
3. Obec Zemplínske Hámre poskytuje fyzickej osobe opatrovateľskú službu na základe zmluvy o poskytovaní sociálnej služby (§ 5).
4. Opatrovateľskú službu nemožno poskytnúť fyzickej osobe:
 - a) ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba,
 - b) ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie podľa zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
 - c) ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu podľa zákona NR SR č. 447/2008 Z. z.
 - d) ktorej je nariadená karanténa pre podozrenie z nákazy prenosnou chorobou a pri ochorení touto chorobou.

5. Ustanovenia odseku 4. písm. b) sa nepoužijú, ak fyzickej osobe:
 - a) vykonávajúcej opatrovanie sa poskytuje ústavná zdravotná starostlivosť v zdravotníckom zariadení,
 - b) vykonávajúcej opatrovanie sa poskytuje odľahčovacia služba,
 - c) ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok za opatrovanie podľa zákona č. 447/2008 Z. z. sa poskytuje opatrovateľská služba v rozsahu najviac 8 hodín mesačne.
6. Opatrovateľská služba sa poskytuje prednostne v domácom prostredí.
7. Opatrovateľská služba sa poskytuje v pracovných dňoch v čase od 7.30 hod. do 15.30 hod. individuálne podľa vzájomnej dohody prijímateľa a poskytovateľa opatrovateľskej služby prostredníctvom opatrovateliek, s ktorými obec uzatvára pracovný pomer.

§ 3

Konanie o odkázanosti na opatrovateľskú a sociálnu službu

1. Konanie o odkázanosti na opatrovateľskú službu sa začína na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby podanej na Obecnom úrade v Zemplínskych Hámroch.
2. Žiadosť o posúdenie odkázanosti na opatrovateľskú službu musí obsahovať: meno a priezvisko žiadateľa, dátum narodenia, adresa trvalého pobytu, rodinný stav, štátne občianstvo, potvrdenie zmluvného lekára o nepriaznivom zdravotnom stave (lekárska správa na predpísanom tlačíve).
3. Na účely posúdenia odkázanosti na opatrovateľskú a sociálnu službu obec Zemplínske Hámre zabezpečí:
 - zdravotný posudok
 - sociálny posudok
 - posudok odkázanosti na sociálnu službu.
4. Obec vydá rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu v:
 - zariadení pre seniorov,
 - zariadení opatrovateľskej služby,
 - dennom stacionári,Obec vydá rozhodnutie o odkázanosti na opatrovateľskú službu.

§ 4

Zdravotná posudková činnosť

1. Posudková činnosť na účely poskytovania opatrovateľskej služby je zdravotná posudková činnosť a sociálna posudková činnosť.
2. Zdravotná posudková činnosť na účely posúdenia odkázanosti fyzickej osoby na opatrovateľskú službu je hodnotenie a posudzovanie zdravotného stavu fyzickej osoby posudzujúcim zdravotníckym pracovníkom, ktorý túto činnosť vykonáva na základe zmluvy s obcou.
3. Posudzujúci zdravotnícky pracovník pri výkone zdravotnej posudkovej činnosti vychádza z lekárskeho nálezu, posudku, správy o priebehu a vývoji choroby a zdravotného postihnutia alebo výpisu zo zdravotnej dokumentácie (ďalej len „doklad poskytovateľa zdravotnej starostlivosti o nepriaznivom zdravotnom stave“) nie staršieho ako šesť mesiacov, ktoré predložila fyzická osoba, ktorá žiada o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu. Ak je doklad poskytovateľa zdravotnej starostlivosti o nepriaznivom zdravotnom stave podľa prvej vety na účely zdravotnej posudkovej činnosti nedostačujúci, posudzujúci zdravotnícky pracovník požiada lekára, s ktorým má fyzická osoba, ktorá žiada o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu, uzatvorenú dohodu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti (ďalej len „zmluvný lekár“) o vypracovanie lekárskeho nálezu. Ak je lekársky nález zmluvného lekára neúplný, posudzujúci zdravotnícky pracovník požiada zmluvného lekára o jeho doplnenie

(§49 ods. 3 zákona č. 448/2008 o sociálnych službách).

4. Na základe výsledkov posúdenia vypracuje posudkový lekár zdravotný posudok, ktorý obsahuje stupeň odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby a termín opätovného posúdenia zdravotného stavu fyzickej osoby, ak je predpoklad, že dôjde k zmene zdravotného stavu osoby odkázanej na pomoc inej fyzickej osoby. Na opätovné posúdenie zdravotného stavu vyzve fyzickú osobu obecný úrad. Termín opätovného posúdenia posudzujúci zdravotnícky pracovník neurčí, ak je zdravotný stav fyzickej osoby chronický s trvalým poškodením a od ďalšej liečby nemožno očakávať jeho zlepšenie.
5. Posudzujúci zdravotnícky pracovník vykonáva posúdenie spravidla bez prítomnosti posudzovanej fyzickej osoby. Fyzickú osobu na posúdenie jej zdravotného stavu môže posudzujúci lekár pozvať, ak sú pochybnosti o správnosti diagnostického záveru vyplývajúceho z predloženého lekárskeho nálezu zmluvného lekára alebo v prípade potreby overiť objektivnosť alebo úplnosť diagnostického záveru. Posudzujúci zdravotnícky pracovník je povinný pozvať fyzickú osobu na posúdenie jej zdravotného stavu, ak o to fyzická osoba písomne požiada.
6. Odkázanosť fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby na účely poskytovania opatrovateľskej služby sa posudzuje podľa prílohy č. 3 zákon o sociálnych službách, kde sa dosiahnuté body sčítajú a stupeň odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby v hodinách sa určí na základe celkového počtu bodov.
7. Fyzická osoba je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby ak jej stupeň odkázanosti je II. až VI. podľa prílohy č. 3 sociálneho zákona.
8. Posudzujúci zdravotnícky pracovník pri vykonávaní posudkovej činnosti spolupracuje so sociálnym pracovníkom obce, ktorý vykonáva sociálnu posudkovú činnosť.
9. Sociálna posudková činnosť na účely posúdenia odkázanosti fyzickej osoby na opatrovateľskú službu je posudzovanie:
 - a) individuálnych predpokladov fyzickej osoby – hodnotenie schopnosti a úsilia riešiť svoju nepriaznivú sociálnu situáciu vlastným pričinením,
 - b) rodinného prostredia fyzickej osoby – hodnotenie schopnosti a rozsahu pomoci, ktorú fyzickej osobe poskytuje rodina – manžel alebo manželka, rodičia a deti
 - c) prostredia, ktoré ovplyvňuje začlenenie fyzickej osoby do spoločnosti – hodnotenie podmienok bývania vrátane dostupnosti verejných služieb a prístupnosti stavieb občianskeho vybavenia.
10. Výsledkom sociálnej posudkovej činnosti je sociálny posudok, ktorý obsahuje znevýhodnenie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom v oblasti seba obslužných úkonov, úkonov starostlivosti o svoju domácnosť a pri základných sociálnych aktivitách v porovnaní s fyzickou osobou rovnakého veku a pohlavia bez zdravotného postihnutia alebo bez nepriaznivého zdravotného stavu.
11. Sociálna posudková činnosť sa vykonáva za účasti fyzickej osoby, ktorá požiada o poskytnutie opatrovateľskej služby.
12. Na základe sociálneho posudku obec Zemplínske Hámre vyhotoví posudok o odkázanosti na opatrovateľskú službu, ktorý je podkladom pre vydanie rozhodnutia o odkázanosti na opatrovateľskú službu. Náležitosti posudku ustanovuje § 51 zákona o sociálnych službách.

§ 5

Zmluva o poskytovaní opatrovateľskej služby

1. Ak má fyzická osoba záujem o poskytovanie opatrovateľskej služby je povinná podať písomnú žiadosť o uzatvorenie zmluvy o poskytovanie opatrovateľskej služby Obecnému úradu v Zemplínskych Hámroch. Žiadosť musí obsahovať: meno a priezvisko fyzickej osoby, ktorej sa má poskytovať opatrovateľská služba, dátum narodenia a adresa trvalého pobytu, potvrdenie o príjme a doklady o majetkových pomeroch fyzickej osoby, ktorej sa má poskytovať sociálna služba, a osôb, ktorých príjmy sa s ňou spoločne posudzujú a spoločne

započítavajú; to neplatí pre fyzickú osobu, ktorá bude platiť úhradu najmenej vo výške ekonomicky oprávnených nákladov (§74 ods. 3 písm. e), právoplatné rozhodnutie o odkázanosti na opatrovateľskú službu.

2. Zmluva o poskytovaní opatrovateľskej služby obsahuje: označenie zmluvných strán, druh poskytovanej služby, deň začatia poskytovania opatrovateľskej služby, čas poskytovania opatrovateľskej služby, miesto poskytovania, suma úhrady, spôsob jej určenia a spôsob jej platenia, podmienky zvyšovania sumy úhrady za opatrovateľskú službu a dôvody odstúpenia od zmluvy.
3. Ak sa zmenia skutočnosti, ktoré sú predmetom zmluvy o poskytovaní opatrovateľskej služby, možno tieto skutočnosti zmeniť dodatkom k zmluve o poskytovaní opatrovateľskej služby, ak si to účastníci v tejto zmluve dohodli.
4. Ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na určenie úhrady za opatrovateľskú službu, zmluvné strany sú povinné uzatvoriť dodatok k zmluve o poskytovaní opatrovateľskej služby.
5. Fyzická osoba, ktorej sa poskytuje opatrovateľská služba môže jednostranne vypovedať zmluvu o poskytovaní opatrovateľskej služby kedykoľvek aj bez uvedenia dôvodu, výpovedná lehota nesmie byť dlhšia ako 30 dní.
6. Obecný úrad v Zemplínskych Hámroch môže jednostranne vypovedať zmluvu o poskytovaní opatrovateľskej služby ak:
 - a) fyzická osoba, ktorej sa poskytuje opatrovateľská služba nezaplatí dohodnutú úhradu za opatrovateľskú službu,
 - b) fyzická osoba, ktorej sa poskytuje opatrovateľská služba neuzatvorí dodatok k zmluve o poskytovaní opatrovateľskej služby,
 - c) ak Obecný úrad v Zemplínskych Hámroch rozhodne o zániku odkázanosti fyzickej osoby na sociálnu službu
7. Pri jednostrannom vypovedaní zmluvy podľa ods. 6 je Obecný úrad v Zemplínskych Hámroch povinný doručiť fyzickej osobe, ktorej sa poskytovala opatrovateľská služba, písomnú výpoveď s uvedením dôvodu výpovede.

§ 6

Úkony opatrovateľskej služby

Sebaobslužné úkony

a) Hygiena

1. osobná hygiena

- hygienická starostlivosť o jednotlivé časti tela: ruky, tvár, zuby, nechty (holenie, česanie, umývanie, make-up, odličovanie, strihanie nechtov na rukách a na nohách, aplikácia krémov, masti, prípadne medikamentov),

2. celkový kúpeľ

- hygienická starostlivosť o celé telo vo vani, prípadne v sprche s umytím vlasov (celkový kúpeľ sa vykonáva vždy vo vani alebo v sprchovacom kúte),

b) Stravovanie s dodržiavaním pitného režimu

1. porciovanie stravy,
2. obsluha (prinesenie stravy a nápoja na dosah klienta),
3. kŕmenie a pomoc pri pití,

c) Vyprázdňovanie močového mechúra a hrubého čreva

1. sprievod na toaletu,
2. pomoc pri vyzliekaní, obliekaní,
3. účelná očista po toalete,
4. sprievod z toalety,
5. podanie podložnej misy, močovej fľaše s následným očistením podložnej misy (fľaše),
6. ochrana osobnej a posteľnej bielizne pred znečistením (nasadenie a výmena plienky),

d) Obliekanie, vyzliekanie

1. výber oblečenia (rozpoznanie jeho správneho vrstvenia a farieb),
2. obliekanie, obúvanie,
3. vyzliekanie, vyzúvanie,

e) Mobilita, motorika

1. sprievod pri chôdzi (chôdza po rovine, po schodoch),
2. pomoc pri vstávaní z lôžka, pomoc pri líhaní na lôžko,
3. polohovanie,
4. pomoc pri manipulácii s predmetmi (napríklad pri uchopení lyžičky, zapínaní gombíkov),
5. obsluha a premiestňovanie predmetov dennej potreby.

f) Dodržiavanie liečebného režimu v domácom prostredí.

Úkony starostlivosti o svoju domácnosť

- a) nákup potravín a iného drobného spotrebného tovaru,
- b) príprava jedla, varenie, zohrievanie jedla,
- c) donáška jedla do domu,
- d) umytie riadu,
- e) bežné upratovanie v domácnosti,
- f) obsluha bežných domácich spotrebičov,
- g) starostlivosť o bielizeň (pranie, žehlenie),
- h) starostlivosť o lôžko,
- i) vynášanie drobného odpadu do zbernej smetnej nádoby,
- j) donáška uhlia, donáška dreva, vynesenie popola, donáška vody, kúrenie vo vykurovacích telesách a ich čistenie,
- k) ďalšie jednoduché úkony spojené s prevádzkou a udržiavaním domácnosti (administratívne úkony spojené s vedením domácnosti, napríklad zabezpečenie úhrady platieb).

Základné sociálne aktivity

a) sprievod

1. na lekárske vyšetrenie,
 2. na vybavenie úradných záležitostí,
 3. do školy, zo školy, do zamestnania a zo zamestnania,
 4. pri záujmových činnostiach,
- b) predčítanie pre fyzickú osobu, ktorá je nevidiaca alebo prakticky nevidiaca najmä pri vybavovaní úradných záležitostí, pri vybavovaní úradnej a osobnej korešpondencie a pri nakupovaní,

c) tlmočenie

1. pre fyzickú osobu, ktorá je nepočujúca alebo fyzickú osobu, ktorá má ťažkú obojstrannú nedoslýchavosť, najmä pri vybavovaní úradných záležitostí, pri návšteve lekára, pri záujmových činnostiach,
2. pre fyzickú osobu, ktorá je hluchoslepá, najmä pri vybavovaní úradných záležitostí, pri vybavovaní úradnej a osobnej korešpondencie a pri nakupovaní, pri návšteve lekára, pri záujmových činnostiach.

Dohľad pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a pri vykonávaní základných sociálnych aktivít (ďalej len „dohľad“)

- a) potreba dohľadu v určenom čase,
- b) potreba nepretržitého dohľadu.

§ 7

Spôsob určenia úhrady za opatrovateľskú službu

1. Úhrada za opatrovateľskú službu sa stanovuje vo výške **0,35 €** za jednu hodinu poskytnutej služby.
2. Celková výška úhrady za opatrovateľskú službu v kalendárnom mesiaci sa určí ako násobok sumy za jednu hodinu opatrovateľskú službu a počet hodín poskytovanej opatrovateľskej služby.
3. Fyzická osoba je povinná zaplatiť úhradu za opatrovateľskú službu za kalendárny mesiac, v ktorom sa opatrovateľská služba poskytla, najneskôr do 15. dňa nasledujúce kalendárneho mesiaca do pokladne Obecného úradu v Zemplínskych Hámroch.
4. Fyzická osoba je povinná platiť úhradu za poskytovanú opatrovateľskú službu podľa svojho príjmu a majetku.
5. Po zaplatení úhrady za opatrovateľskú službu musí fyzickej osobe zostať mesačne z jej príjmu najmenej 1,65 násobok sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu v zmysle § 2 písm a) zákona NR SR č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
6. Fyzická osoba nie je povinná platiť úhradu za opatrovateľskú službu, ak jej príjem je nižší alebo sa rovná sume uvedenej v ods.5. Ak je jej príjem vyšší ako je suma životného minima ustanovená v ods. 5 a jeho výška nepostačuje na zaplatenie určenej úhrady za opatrovateľskú službu, platí len časť úhrady.
7. Ak fyzická osoba nemá príjem alebo jej príjem nepostačuje na platenie úhrady za opatrovateľskú službu, môže úhradu alebo jej časť platiť aj iná osoba (obecný úrad uzatvorí s danou osobou zmluvu o platení úhrady za opatrovateľskú službu).
8. Ak fyzickej osobe nevznikne povinnosť platiť úhradu za opatrovateľskú službu alebo jej časť, prechádza táto povinnosť postupne na rodičov a deti, ak sa ich príjem neposudzuje spoločne s príjmom opatrovaného. Rodičom alebo deťom po zaplatení úhrady musí mesačne zostať **1,65** násobku sumy životného minima v zmysle § 2 písm. a) zákona NR SR č. 601/2006 o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rodičia alebo deti môžu uzatvoriť s obecným úradom zmluvu o platení úhrady za opatrovateľskú službu. Ak nedôjde k uzatvoreniu zmluvy, obec rozhodne o povinnosti rodičov alebo detí platiť úhradu za opatrovateľskú službu alebo jej časť za opatrovaného, ktorému nevznikne povinnosť platiť úhradu za opatrovateľskú službu alebo jej časť.
9. Ak fyzickej osobe nevznikne povinnosť platiť úhradu za opatrovateľskú službu alebo jej časť, táto povinnosť prejde na priamych príbuzných – rodičov a deti v zmysle § 73, ods. 10) zákona o sociálnych službách a títo neuzatvoria zmluvu o platení úhrady s obcou, po zomretí fyzickej osoby, ktorej bola poskytovaná opatrovateľská služba z obce, prechádza táto nezaplatená úhrada ako pohľadávka obecného úradu a uplatní sa v dedičskom konaní.

§ 8

Spoločné a záverečné ustanovenia

- Poskytovateľ sociálnej služby je povinný chrániť osobné údaje získané za účelom určenia výšky za poskytované sociálne služby v zmysle zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov (Príloha č. 1).
- Pokiaľ v tomto všeobecne záväznom nariadení nie je podrobnejšia úprava, odkazuje sa na zákon NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

- Dňom účinnosti tohto všeobecne záväzného nariadenia sa zrušuje VZN obce Zemplínske Hámre č. 60/2010 zo dňa 23. 07. 2010 o podmienkach poskytovania opatrovateľskej služby v obci Zemplínske Hámre.
- Toto všeobecne záväzné nariadenie nadobúda účinnosť dňom 01. 01. 2021

V Zemplínskych Hámroch: 15. 12. 2020

Ing. Ján Kepič, PhD.
starosta obce

Príloha č. 1 k VZN č. 1/2020
Informácia pre žiadateľa o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu

